

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовео комисију
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
  1. проф. др Александра Вранеш, редовни професор, Филолошки факултет
  2. проф. др Дарко Танасковић, редовни професор, Филолошки факултет
  3. проф. др Богољуб Шијаковић, редовни професор, Православно богословски факултет

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Невена (Розомир) Томић
2. Датум рођења, општина, република

1.7.1972. Ваљево, Србија
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе:

8.10.2007. Филолошки факултет, *Библиотека Римокатоличке надбискупије у Београду*
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

филолошке науке

III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Библиотеке верских заједница и институција

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана

Докторска дисертација *Библиотеке верских заједница и институција* састоји се од 13 поглавља, на укупно 202 стране. Подељена је у целине: Увод, Библиотеке верских заједница и институција, Историјско наслеђе, Професионална удружења библиотека верских заједница и институција, Библиотеке верских заједница и институција у друштву, Особености праксе у библиотекама верских заједница и институција, Библиотеке верских заједница и институција у дигиталном окружењу, Перспективе развоја библиотека верских заједница, Примери неколико специфичних библиотека, Закључак, Литература, Електронски извори, Значајни Интернет портали. Свако од поглавља подељено је на потпоглавља која ближе одређују и именују мање проблемске целине којима се рад бави.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У садржајном уводу аутор је објаснио своја идејна полазишта и сврсисходност избора теме дисертације, дао сажет теоријски оквир у ком се кретало истраживањеи укратко представио методе које је користио у истраживању.

У поглављу Библиотеке верских заједница и институција анализирају се досадашња истраживања и доступни извори у овој области, стручна терминологија коришћена на српском као и на светским језицима и предлаже типологија библиотека верских заједница и институција. У наредном поглављу даје се историјски преглед развоја библиотека верских заједница у различитим деловима света: хришћанских, исламских и јеврејских библиотека, као и библиотека источних религија у Кини и Индији. Даље аутор пише о раду стручних библиотекарских удружења, посебно о два најутицајнија међународна удружења: Америчком удружењу теолошких библиотекара (ATLA) и Европским теолошким библиотекама (BETH). Размотрено је и место и улога библиотека верских заједница и институција у оквиру верске и шире друштвене заједнице. Аутор је значајну пажњу посветио осетљивим питањима цензуре и интелектуалне слободе, дат је историјски развој институције цензуре у оквиру верских институција, као и различити историјски примери забрањивања, уништавања и спаљивања верске литературе, као и савремено стање у свету, са посебним освртом на улогу интелектуалне слободе, цензуре и аутоцензуре у библиотекама верских заједница. Анализиране су особености праксе у

библиотекама верских заједница – каталогизација и стручна класификација религијске и теолошке грађе, селекција и развој фондова, рад са корисницима.

Наредно поглавље бави се дигиталним окружењем: представљени су Веб каталози библиотека верских зједница и институција и анализирани електронски извори и дигиталне библиотеке у областима религије и теологије. Посебно поглавље посвећено је будућности и перспективама развоја ових библиотека. Као специфични примери, методом студије случаја, представљени су: Библиотека породичне историје у Салт Лејк Ситију, Читаонице хришћанске науке, Библиотека тибетанских радова и архива у Индији и Хиландарска научна библиотека у Охају.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији Уз напомену: Навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Getting Closer to China's Spirit : religions in China / Nevena Tomić

У: 2010 Shanghai Get-Together Writing Contest . – Shanghai : Changing District Library, Shanghai Library, 2010. – стр. 159 – 162.

Манастирске библиотеке у Србији / Невена Томић

У: МАНАСТИРСКЕ и црквене библиотеке : зборник радова са стручног скупа одржаног у Градској библиотеци у Руми 1. октобра 2009. / Весна Петровић приређивач ; уредник Богољуб Шијаковић. - Београд : Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања ; Рума : Градска библиотека, 2010 (Београд : Службени гласник). - 49 стр. ; 24 см. - (Библиографија српске теологије, ISSN 1821-1518 ; књ. 2)

Наспор. насл. стр.: Libraries of Monasteries and Churches. – Тираж 600. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Стр. 9 – 13.

ISBN 978-86-7405-060-6 (брош.)

027.6:271.222(497.11)-523.6(082)

027.6:271.222(497.11)-523.4(082)

COBISS.SR-ID 173933068

Библиотекар у времену или ко беше Тома Аквински / Невена Томић. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија: стр. 176. - Сажетак ; Summary

У: Зборник радова / Међународна научна конференција Књига и језик у развоју савременог друштва, Београд, 24-26. 09. 2010. - Београд

:ФилолошкифакултетУниверзитета, 2011. – ISBN 978-86-6153-061-6. - Стр. 171-177.
02(497.11)"2010"
COBISS.SR-ID 38679823

**Информационоописмењавање у високошколскојбиблиотеци
:одбиблиотекарадостудента/ НевенаТомић.**

У: ИНФОРМАЦИОНАписменостидоживотноучење / уреднициАлександра
Вранеш, ЉиљанаМарковић, ГвенАлександер. - Београд :Филолошкифакултет
Универзитета :БиблиотекарскодруштвоСрбије ; [Вичита] : Емпорија
универзитет, 2008 (Београд : Белпак), стр. 465 – 470.
ИСБН 978-86-86419-50-7 (брош.)
COBISS.SR-ID 151607564

Измене у групи 2 системаУниверзалнедецималнекласификације / НевенаТомић. -

Белешке. - Сажетак ;Summary
У: Јавнебиблиотеке. - ISSN 1452-1253. - God. 3, br. 5/6 (2007), str. 183-187.
025.45UDC:2
COBISS.SR-ID 153318156

Црквенејавнебиблиотеке у Немачкој / НевенаТомић. - Белешке

У: Јавнебиблиотеке. - ISSN 1452-1253. - Год. 1, бр.1 (2005), стр. 75-76.
027.022(430)
027.2:27(430)
COBISS.SR-ID 126603532

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Закључна разматрања и резултати истраживања ове докторске дисертације потпуно су у складу са оквирима који су постављени и најављени у пријави теме, као и у садржајном уводу у дисертацију. Тема која је обрађивана је веома захтевна, обухватна и комплексна, проблеми који су разматрани су релевантни. Наведена библиографија, као и сам текст дисертације доказ су да је аутор користио релевантну и савремену литературу, да је постављене проблеме обрадио са критичком дистанцом, поштујући принципе научне објективности.

Аутор закључује да су библиотеке верских зјаедница и институција посебан тип библиотека, иако нису довољно проучаване и иако за сада не постоји уједначена и усвојена типологија, нити развијена стручна библиотекарска терминологија на српском, као ни на светским језицима. Међу самим библиотекарима запосленим у библиотекама

верских заједница и институција не постоји свест о припадности посебном типу библиотека, осећај припадности се углавном везује за оквири верске заједнице у којима библиотека делује.

Однос према књизи у библиотекама верских заједница је другачији и сложенији него у другим типовима библиотека, због њене улоге у животу верника и у верској служби – књига је сакрална, објекат култа, извор верског и моралног надахнућа верника.

Јасно је размотрена улога ових библиотека у друштву, као и у оквирима верских заједница. Анализирана су најбитнија питања и специфичности праксе у овим библиотекама. Значајан је допринос ове дисертације и у давању пројекције развоја ових библиотека у складу са друштвеним променама, трендовима у библиотекарству и информатици, дигиталном окружењу и променама које доноси глобализација и мењање религијске слике света.

Приказане студије случаја указују на различите моделе који се јављају у пракси, различите мисије и циљеве које библиотеке верских заједница и институција испуњавају, сложеност друштвених и културних улога ових библиотека.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Навести позитивну или негативну оцену приказа и тумачења резултата истраживања

Комисија сматра да је кандидат Невена Томић у својој дисертацији *Библиотеке верских заједница и институција* успешно обрадила ову комплексну и захтевну тему, да је текст дисертације урађен према одобреној пријави дисертације и да је реч о раду које представља оригинално и самостално научно дело.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже: да кандидат приступи усменој одбрани дисертације.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1.

2.

3.